

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 605/2019
03.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ и ДД, сви из ..., чији је пуномоћник Гордана Војновић Бојовић адвокат из ..., против тужених ЋЋ - власника пољопривредне апотеке „ЕЕ“ из ..., чији је пуномоћник Слађана Старчевић адвокат из ... и Института за ратарство и повртарство „Нови Сад“ из Новог Сада, чији је пуномоћник Драган Ђорђевић адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизијама тужилаца и туженог ЋЋ, изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3284/2018 од 11.09.2018. године, у седници већа одржаној дана 03.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неосновна ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3284/2018 од 11.09.2018. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија туженог ЋЋ изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 3284/2018 од 11.09.2018. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог Института за ратарство и повртарство „Нови Сад“ за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сремској Митровици П 1272/12 од 07.03.2018. године, ставом првим изреке, усвојени су тужбени захтеви тужилаца и обавезани тужени да солидарно тужиоцима на име накнаде материјалне штете исплате, и то: тужиоцу АА из ... износ од 494.737,90 динара, тужиоцу ББ из ... износ од 412.951,17 динара, тужиоцу ВВ из ... износ од 332.591,70 динара, тужиоцу ГГ из ... износ од 293.104,70 динара и тужиоцу ДД из ... износ од 228.149,54 динара са законском затезном каматом на ове износе почев од 07.03.2018. године до исплате, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде под претњом извршења. Ставом другим изреке, обавезани су тужени да тужиоцима надокнаде трошкове парничног поступка у износу од 1.204.830,38 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности до коначне исплате, у року од 15 дана под претњом извршења. Ставом трећим изреке, одбијени су захтеви тужених за накнаду трошкова парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 3284/2018 од 11.09.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба туженог ЋЋ и у односу на тог туженог потврђена пресуда Основног суда у Сремској Митровици П 1272/12 од 07.03.2018. године. Ставом другим изреке, усвојена је жалба туженог Института за ратарство и повртарство „Нови Сад“ из Новог Сада и преиначена пресуда Основног суда у Сремској Митровици П 1272/12 од 07.03.2018. године тако што је одбијен део тужбеног захтева којим је тражено да се обавезе овај тужени да, солидарно са туженим ЋЋ, накнади материјалну штету тужиоцима исплатом тужиоцу АА износа од 494.737,90 динара, тужиоцу ББ износа од 412.951,17 динара, тужиоцу ВВ износа од 332.591,70 динара, тужиоцу ГГ износа од 293.104,70 динара и тужиоцу ДД износа од 228.149,54 динара са затезном каматом од 07.03.2018. године до исплате, као и да солидарно са туженим ЋЋ накнади тужиоцима трошкове поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог ЋЋ за накнаду трошкова жалбеног поступка. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да надокнаде туженом Институту за ратарство и повртарство „Нови Сад“ из Новог Сада трошкове парничног поступка у укупном износу од 387.065,00 динара у року од 15 дана под претњом извршења.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизије су благовремено изјавили тужиоци због погрешне примене материјалног права и тужени ЋЋ због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени Институт је поднео одговоре на обе ревизије.

Одлучујући о изјављеним ревизијама, на основу члана 403. став 2. тачка 2, члана 408. и члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужилаца није основана и да је ревизија туженог ЋЋ недозвољена.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су током априла 2011. године од туженог предузетника ЋЋ купили семе кукуруза НС хибрид „Радан“ из FAO M600 групе зрења. Тужени предузетник је семе које је продао тужиоцима купио од привредног друштва „Агроинжењеринг“ из Врбаса. Купљено семе било је упаковано у вреће са ознаком туженог Института, које су биле поново искоришћене тако што су при врху, заједно са декларацијом, одсечене и поново прошивене фалсификованом декларацијом. Тужиоци су купљеним семеном засејали њиве које су претходно припремили за сетву кукуруза и применили све агротехничке мере. Обиласком засада тужиоци су установили да су биљке никле и да су се стабљике нормално развијале. У јесен те године, пред саму бербу, тужиоци су утврдили да су клипови кукуруза празни, односно да на њима има само неколико зрна рода. О томе су обавестили туженог предузетника који је контактирао привредно друштво од којег је семе купио, али је о томе обавестио и тужени Институт. Тим поводом лице запослено у туженом Институту извршило је обилазак њива тужилаца и након увида у стање рода посумњало да су метлице стерилне и да је зато дошло до мале оплодње клипа. Тужени Институт је извршио генетичку анализу којом је утврђено да је полон био мушки стерилан и да као такав није могао обавити оплодњу. Такође је утврђено да се ради о семену „Радан“, али

да исто не потиче из туженог Института. Молекуларном ДНК анализом узорка утврђено је да исти не одговарају генетском профилу означеног хибрида, односно да узорци узети на парцелама тужилаца немају идентичну генетску композицију као што је има хибрид „Радан“. Висина штете тужилаца настала је губитком приноса меркантилног кукуруза и у виду издатака за трошкове обраде. Тужени Институт је, ради спречавања да се њихове употребљене вреће поново искористе на начини како је то учињено у овом случају, увео више нивоа заштите своје амбалаже.

На овако утврђено чињенично стање, другостепени суд је правилном применом материјалног права одлучио о тужбеном захтеву у односу на тужени Институт.

У конкретном случају, тужиоцима је продато семе које није произвео тужени Институт. Семе које су тужиоци купили од туженог ТЂ није било упаковано у оригиналну амбалажу туженог Института, већ су вреће са ознаком овог туженог, које су у горњем делу биле одсечене заједно са декларацијом, поново искоришћене и прошивене фалсификованом декларацијом. Тужени ТЂ семе није купио од туженог Института, већ од Привредног друштва „Агроинжењеринг“ из Врбаса, које је исто купило од трећег привредног друштва. У таквој ситуацији, када је роба више пута препродавана, на тужиоцима је у складу са чланом 231. ЗПП био терет доказивања чињенице да је тужени Институт повредио стандарде обезбеђења амбалаже у којој продаје семенску робу, као и ком контингенту продате семенске робе припада амбалажа у којој су они купили семе од туженог предузетника, што тужиоци у овом случају нису успели доказати.

Због тога нису основани наводи ревизије да је другостепени суд погрешно применио материјално право, одредбу члана 179. Закона о облигационим односима и одредбе чланова 59-61 Закона о заштити потрошача. Тужени Институт није произвођач семена продатог тужиоцима, а продато семе није било упаковано у оригиналну амбалажу тог туженог. Зато и није доказана узрочно-последична веза између настале штете и евентуалних пропуста туженог Института у производњи и паковању семена продатог тужиоцима. Околност да је тужени, након спорног догађаја, увео побољшања у систем заштите амбалаже сама по себи не може несумњиво указивати да овај тужени у извршавању својих обавеза из професионалне делатности није поступио са повећаном пажњом (пажњом доброг стручњака).

Из ових разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Ревизија туженог ТЂ није дозвољена јер вредност предмета спора побијаног дела, одређена према висини потраживања сваког од тужилаца као формалних супарничара из члана 205. став 1. тачка 2. ЗПП (а и према збиру захтева свих тужилаца), очигледно не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе која је, у смислу члана 403. став 3. ЗПП, меродавна за дозвољеност ревизије.

С`тога је, на основу члана 413. ЗПП, одлучено као у другом ставу изреке.

Трошкови туженог Института за одговор на ревизију, по оцени Врховног касационог суда, нису били нужни за вођење ове парнице. Због тога је захтев овог

туженог за накнаду тих трошкова одбијен и применом члана 165. у вези члана 154. ЗПП одлучено као у трећем ставу изреке.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић